

[Aksel Møller.]

af lovforslaget har opnået at stille de effektivt arbejdende virksomheder eller de virksomheder, som gennem denne lov tilskyndes til at blive mere effektivt arbejdende, end de er i øjeblikket, gunstigere, og jeg understreger, at selve betænkningen bruger det udtryk, at man finder det rimeligt, „at sådanne virksomheder har gunstigere indtjeningsmuligheder end virksomheder, der ikke har tilsvarende effektivitet“.

Vi betragter det også som en stor forbedring, at det i betænkningen er fastslået, at der fra prismyndighedernes side er givet udtryk for, at priser og avancer, der tidligere er godkendt af myndighederne eller beregnet i overensstemmelse med myndighedernes forskrifter, ikke som følge af lovændringen vil blive anfægtet fra myndighedernes side. Det forekommer mig at være en tilfredsstillende afgørelse på den strid, der stod ved første behandling i forbindelse med denne side af sagen. Naturligvis udelukker denne fortolkning ikke, at et prisfald f. eks. på anvendte materialer eller lønninger kan give anledning til prisændringer.

Den væsentligste side af denne sag, det, som man vel mest vil lægge mærke til, er, at i stedet for den stive form, som § 8 i den nugældende lov pålægger prismyndighederne og erhvervslivet at arbejde under, gives der nu en frihed, som er af den karakter, at overalt hvor den frie konkurrence er herskende, bliver prismyndighedernes opgave formindsket eller bortfalder fuldstændig, og det er en meget betydningsfuld forbedring, fordi det er ensbetydende med, at efterhånden som de normale tilstande indtræder i erhvervslivet, i produktionens omfang og i efterspørgsels styrke, vil administrationen af prisloven efterhånden ganske langsomt eller, hvis den højtærede handelsminister kan forøge produktionen og importen til landet, meget hurtigt skrumpede ind, så den bliver uden betydning. Denne udvikling hilser vi med den allerstørste tilfredshed.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne anbefale det høje ting at stemme for det foreliggende ændringsforslag.

Aksel Larsen: Vi kan ikke tiltræde det stillede ændringsforslag. Efter vor mening betyder det, at man så afgørende gennemhuller hele prisloven, at det herefter er et stort spørgsmål, om den har nogen betydning. Det kan lyde så smukt at sige, som det er sagt bl. a. i venstremindretallets afsnit af betænkningen, at fri konkurrence kan skabe den billigste og bedste betjening

af samfundet, men det er jo ikke rigtigt, dels af den grund, at det er et spørgsmål, på hvilke områder der kan siges at være fri konkurrence, dels fordi det selv på områder, hvor der kan siges at være fri konkurrence, alligevel viser sig, at prisen kan holdes oppe.

Lad os tage det friskeste eksempel. For en uges tid siden læste man i et eftermiddagsblad en opskræmmende sensationsartikel om, at nu blev der betalt så lave priser for havesager, at det simpelthen ikke kunne betale sig at sælge dem, men at man hellere måtte bruge dem som opfodring eller eventuelt som gødning. I et andet eftermiddagsblad samme dag kunne man læse, at havesager næsten ikke var til at købe for penge hos københavnske grønthandlere. Så stod man dér og vidste i første omgang ikke rigtig, hvad man skulle tro. Senere opklaredes det, at der muligvis blev budt meget lave priser for havesager til dem, der sælger dem en gros, altså gartnere, landbrugere og andre, men i de allerfleste butikker lå priserne alligevel tårnhøjt. Hvad gjorde priskontrolrådet? Priskontrolrådet offentliggjorde en opfordring til Københavns husmødre til ikke at købe disse havesager i de butikker, hvor prisen var for høj, og dermed færdig. Det var jo et udmærket råd, når prisen i virkeligheden var for høj i $\frac{9}{10}$ af Københavns butikker, og når det, de nuværende sporvejstakser og andre forhold taget i betragtning, måtte blive en tvivlsom økonomisk gevinst for en husmoder at tage fra Vanløse til Amager i håb om at kunne købe selleri billigere dér end i Vanløse. Det er et af de områder, hvor der formelt eksisterer fri konkurrence, men hvor avancer alligevel er ganske urimelig høj. Nu vil man oven i købet lovfæste, at dette skal være tilladt, og så er det jeg spørger: Hvad bliver der overhovedet igen af priskontrollen, når man optræder på den måde?

Et andet sted i ændringsforslaget tales der om, at på områder, hvor der ikke er sikret fri prisdannelse, kan priskontrolrådet offentliggøre priser og avancer, der ikke må overskrides. Det er udmærket, at priskontrolrådet har denne beføjelse, men når det ikke bruger beføjelsen, hvad hjælper det så?

Det er ikke så forfærdelig længe siden, priskontrolrådet misbrugte sin beføjelse i så henseende til at ophæve maksimalprisen på havregryn. Der findes ingen fri prisdannelse, og resultatet blev en kolossal stigning af havregrynspisen, som på ingen måde kunne siges at være sagligt motiveret. Det blev så meget mere betænkeligt, at denne